

Ko v šoli zavibrira ommm... (Dnevnik, 22.6.17)

Pouk tujih jezikov v naših šolah je žal še eno področje, kjer smo uničili vse vrednote in povzročili zmedo ter anarhijo, saj se poleg enega obveznega kolonialnega jezika pojavlja še vsaj deset drugih. Ker pa gre za vzgojo in izobraževanje mladih ljudi, je pouk tujih jezikov pomemben tako za posameznika, kot za našo družbo. Pred kratkim je ravnatelj OŠ D.M. in tokrat novinarka R.I. kritično osvetlila nekaj značilnosti sedanjega sistema pouka tujih jezikov. Menim, da je kljub omejenemu prostoru v časopisu za razumevanje pomena potrebno osvetliti nekaj izrazov in dejstev.

Politika. Gre za jezikovno politiko, katere sestavni del je pouk tujih jezikov, in je dokazano raznarodovalna, ne spoštuje človekovih pravic in vzpodbuja hlapčevanje ter kolonializem. To naj bi bila slovenska jezikovna politika?

Kultura. Na tem področju imamo menda »Nacionalni program jezikovne politike«, ki pa razen naslova zgolj ponavlja zgoraj omenjeno politiko. Presenetljivo pa je, da naši kulturniki, ki so ob koncu bivše Jugoslavije hitro prepoznali namen »skupnih jeder«, tega enakega namena ne vidijo v prisilnem pouku angleščine od vrtca do univerze. To naj bi bila slovenska kulturno jezikovna politika?

Šolstvo. Predvsem je pomembno osnovno šolstvo, kjer se oblikuje posameznik in njegove vrednote ze vse življenje. Nimamo prostora za razpravo o pomenu materinščine, o nadarjenosti posameznika (npr. za jezike), o doseženem znanju po končani OŠ, o interesu in izbirlnosti jezikov itd. Zagotovo pa lahko trdimo, da je prisilni pouk kateregakoli tujega nacionalnega jezika navadno kulturno jezikovno posilstvo z vsemi posledicami. To naj bi bil slovenski sistem pouka tujih jezikov v šolah?

Ekonomija. Samo v Evropski uniji je zaslužek ZDA in Anglije zaradi nadvlade angleščine vsako leto vsaj 18 milijard evrov. Naši mladi strokovnjaki, ki jih vsako leto podarimo drugim državam, pomenijo prav tako vsako leto darilo nekaj sto milijonov evrov. Istočasno morajo tisoči Slovencev plačati in se učiti jezike sosednjih držav, da obdržijo delo in preživijo. To naj bi bila slovenska ekonomija?

Stroka. Gre za jezikovno in pedagoško stroko. Sedanje stanje sistema pouka tujih jezikov, kamor so nas pripeljali jezikovni in pedagoški strokovnjaki, si v resnici ne zasluži niti komentarja. To naj bi bila slovenska jezikovna in pedagoška stroka?

Internacionalizem. Nekdanji komunistični internacionalizem, ki se je uveljavljal z ruščino, danes zamenjuje kapitalistični internacionalizem, ki se uveljavlja z angleščino. Nikjer pa ni slišati o humanističnem internacionalizmu, ki je edini možen izhod za razvoj človeštva. Sta prva dva internacionalizma skrajni doseg slovenskih razumnikov?

Drugačna možnost. Obstaja, če upoštevamo Splošno deklaracijo o človekovih pravicah, ki govori o človekovi pravici do maternega jezika in pravici do enakopravnega komuniciranja, ter dve resoluciji Generalne konference Unesco (Montevideo-1954; Sofija-1985)

Na področju pouka tujih jezikov gre za znan predlog treh korakov in sicer: materinščina, mednarodni jezik esperanto (oba v OŠ), nato pa tuj jezik v skladu z interesi in poklicno ali študijsko usmeritvijo. To bi lahko bila slovenska usmeritev na področju pouka tujih jezikov!

Janez Zadavec, Ljubljana